

A NAGYENYEDI PLÉBÁNIA IRATAI**1604–2000****6,38 ifm**

Nagyenyednek már a tatárjárás előtt volt temploma. A középkorból két templomáról van adatunk. A település elnevezését a Szent Egyed tiszteletére szentelt templomról kapta. A reformációkor az egyik a lutheránusoké, a másik a reformátusoké lett. A katolikus egyház újjászervezésére 1727-től nyílt lehetőség, amikor két minorita telepedett le a városban. A többségükben református vallású nagyenyediek nem fogadták túl nagy lelkesedéssel a két minorita páttert, hiszen ebbe a városba költözött át 1662-ben Gyulafehérvárról a Bethlen Gábor alapította református kollégium. Később, 1810-től Nagyenyed a református püspökség székhelye is lett.¹

A minoriták a Porond utcában vásárolták meg első házukat 1727-ben, majd 1729-ben Lenkes P. páter vásárolt a mai rendház területén egy házat a hozzá tartozó majorról. A templom alapkövét 1745-ben tették le, magát a templomot 1753-ban szentelték fel Árpádházi Szent Erzsébet tiszteletére. Mai alakját 1802-ben kapta. A tornyot pénzhiány miatt csak 1895-ben sikerült felépíteni. A szerzetesház 1802–1825 között épült, közvetlenül a templom mellett. Mint rendház, az aradi székhelyű magyar tartományfőnökséghez tartozott, ezen belül, pedig a Szentháromságról nevezett őrséghez. A rendház telkén iskola is működött, mely Mária Terézia korában épült. 1849. január. 8-án, a forradalmi viszályok közepette az egyházi épületeket felgyújtották, a város elpusztult, a templom tetőzete leégett a rendházzal együtt. Az épületeket 1853-ban tudták kijavítani kegyes adományok segítségével.² A minoriták 1985 őszéig vezették a nagyenyedi plébániát, legutolsó szerzetespapja P. Kókai József volt. Ettől az évtől a hivatali szolgálatot világi papok teljesítik mind a mai napig.

Nagyenyed 1849-es pusztulásakor a rendház és a templom is jelentős károkat szenvedett. Szilágyi Farkas református lelkész, az 1849-es forradalom túlélője emlékiratában megemlíti, hogy a minorita levéltár egy része elpusztult, azonban könyvtárunk épségben megmaradt. Ez nagy szerencsének és áldásnak tekinthető, ugyanis az 1849-es mozgalom idején pusztult el a Bethlen Könyvtár értékes könyvgyűjteménye és a református püspökség levéltára is.³

A begyűjtéskor a plébánia és a rendház iratanyagát a kolostor padlásterében őrizték rendezetlenül, de jó állapotban, melyet 2004. szeptember 15-én szállítottunk be az érseki levéltárba. A minorita rendi iratok szépen elkülöníthetők a levéltári irategyüttesben; kizárólagosan a rendet érintő ügyek részesültek külön iktatásban. A Nagyenyeden fennmaradt minorita levéltári források (rendháznaplók, leltárkönyvek, jegyzőkönyvek a 18–19. századból) a szerzetesrend történetének elengedhetetlen forrásait képezik. A Gyulafehérvári Főegyházmegyében jelenleg nincs minoriták által adminisztrált egyházközség.

14/a. Anyakönyvek**1810–1963****1 doboz = 0,13 ifm****1. doboz.**

- a. kötet. Vegyes házasságok anyakönyve 1810–1855, 1821–1847, 1822–1859, 1833–1861 (3 példány), 1833–1863, 1854–1856, 1876–1882; lélekösszeírás 1855
- b. kötet. Megtértek anyakönyve 1889–1963

¹ Lestyán Ferenc: *i.m.* II. 114–117; Rácz Emese: *Az egykori minorita rendház könyvtárának régi állománya*. Budapest–Kolozsvar 2009. VII.

² *A magyarországi minorita-rend névtára az 1882/3 évre*. Arad. 1882. 30; *A magyarországi minorita-rend névtára az 1896–97. tanévre*. Arad. 1897. 41–43; *Sematizmus*. 2000. 61–62; Rácz Emese: *i.m.* VIII–IX.

³ Szilágyi Farkas: *Nagyenyed pusztulása 1849-ben*. Nagyenyed 1891. 93; Rácz Emese: *i.m.* IX.

- c. kötet. Érvénytelen házasságok anyakönyve 1918–1948
- d. kötet. Eljegyzési anyakönyv 1937–1953

14/b. Plébániai iratok

1604–1994

13 doboz = 1,59 ifm

- 1. doboz.
 - birtokügyi iratok, kontraktusok 1604–1871 (restaurálandó!)
 - rendi ügyek 1844–1874
- 2. doboz. Peres vonatkozású jegyzőkönyvek 1731–1868
- 3. doboz.
 - anyagi ügyekkel kapcsolatos iratok 1745–1889
 - adóssági ügyek 1837–1874
 - vegyes iratok 1801–1899
- 4. doboz. Iktatott iratok 1890–1908
- 5. doboz. Iktatott iratok 1909–1918
- 6. doboz. Iktatott iratok 1919–1931
- 7. doboz. Iktatott iratok 1932–1941
- 8. doboz. Iktatott iratok 1942–1945
- 9. doboz. Iktatott iratok 1946–1951
- 10. doboz. Iktatott iratok 1952–1959
- 11. doboz. Iktatott iratok 1960–1966
- 12. doboz. Iktatott iratok 1967–1972
- 13. doboz. Iktatott iratok 1973–1978

Segédletek

1918–1994

1 doboz = 0,13 ifm

- 14. doboz. Iktatókönyvek:
 - a. kötet. 1918–1930 (178. iktatószámig)
 - b. kötet. 1930 (179. iktatószámtól)–1956 (25. iktatószámig)
 - c. kötet. 1956 (26. iktatószámtól)–1994 (35. iktatószámig)

14/c. Házasságügyi iratok

1769–1968

5 doboz = 0,63 ifm

- 1. doboz. 1769–1858
- 2. doboz. 1859–1869
- 3. doboz. 1870–1899
- 4. doboz. 1900–1928
- 5. doboz. 1929–1968

14/d. Minorita rendi iratok

1639–1965

8 doboz = 0,98 ifm

14/d-I. Rendi iratok

1749–1959

2 doboz = 0,25 ifm

1. doboz.
 - rendi iratok 1749–1918, 1920
 - rendi káptalani iratok 1863–1889
 - rendi iktatókönyvek 1908–1935
2. doboz. Rendi iktatott iratok 1931–1939, 1945–1951, 1955–1959

14/d-II. Tematikusan rendezett kötetek

1639–1965

6 doboz = 0,73 ifm

1. doboz.
 - a. kötet. Az elhunyt minoriták névjegyzéke 1639–1940
 - b. kötet. Az elhunyt minoriták névjegyzéke 1639–1976
 - c. kötet. Rendházgyűlési jegyzőkönyv 1908–1946, 1955
2. doboz. Liber Inventarium 1749 (1639–1897):
 - a nagyenyedi minoriták névsora 1728–1868
 - kincstári leltár 1743–1871
 - könyvtári leltár 1743–1868
 - a minoritákat érintő bullák másolatai 1724–1776
 - a konvent káptalanjával kapcsolatos átiratok 1750–1759
 - kitértek, megtértek jegyzéke 1733–1853
 - a templom leírása 1743–1878
 - az alapítványok nyilvántartása 1749–1857
 - szentmise rendje hónaponként 1749
 - a refektórium leltára 1749–1883
 - minoriták jegyzéke 1727–1887
 - anyagi ügyek leltára 1749–1877
 - tartományfőnökségi és általános megbízottak jegyzéke 1673–1878
 - leltár 1749–1876
 - plébánianapló 1890
 - elhunyt minoriták jegyzéke 1639–1878
 - vegyes jellegű feljegyzések 1751–1897
3. doboz. a. kötet. A nagyenyedi minorita konvent jegyzőkönyve: átiratok, másolatok az erdélyi minoritákra vonatkozólag 1729–1868
4. doboz.
 - a. kötet. Az elhunyt minorita testvérek búcsúbeszédei 1771–1808
 - b. kötet. Az elhunyt minorita testvérek búcsúbeszédei 1809–1848
 - c. kötet. Az elhunyt minorita testvérek és jótevők búcsúbeszédei 1848–1948

5. doboz.
 - a. kötet. A minorita rendház naplója 1759–1762
 - b. kötet. A minorita rendház naplója 1762–1768
 - c. kötet. A minorita rendház naplója 1775–1784
 - d. kötet. A minorita rendház naplója 1794–1848
 - e. kötet. A minorita rendház naplója 1853–1883
6. doboz.
 - a. kötet. A minorita rendház naplója 1891–1965
 - b. kötet. Minorita tartományfőnöki körlevelek protokolluma 1851–1871
 - c. kötet. Minorita tartományfőnöki körlevelek protokolluma 1871–1905
 - d. kötet. Minorita tartományfőnöki körlevelek protokolluma 1902–1913
 - e. kötet. A minorita rendház könyvjegyzéke 1911–1912
 - f. kötet. A minorita rendház könyvjegyzéke 1970–1980-as évek

14/e. Gazdasági iratok

1729–2000

6 doboz = 0,78 ifm

1. doboz.
 - a. kötet. Számadáskönyv 1729–1747
 - b. kötet. Számadáskönyv 1757–1758
 - c. kötet. Bevétel-kiadás jegyzék 1757–1831
 - d. kötet. Számadáskönyv 1757–1774
 - e. kötet. Számadáskönyv 1758–1772
2. doboz.
 - a. kötet. Számadáskönyv 1793–1826
 - b. kötet. Bevételek jegyzéke 1826–1892
 - c. kötet. Kiadások jegyzéke 1826–1851
3. doboz.
 - a. kötet. Számadáskönyv 1831–1881
 - b. kötet. Bevétel-kiadási jegyzék 1851–1887
 - c. kötet. Kiadások jegyzéke 1853–1878
 - d. kötet. Kiadások jegyzéke 1879–1892
4. doboz. Vegyes gazdasági kimutatások 20. század
5. doboz. Vegyes gazdasági kimutatások 20. század
6. doboz. Vegyes gazdasági kimutatások 20. század (2000-ig)

14/f. Tematikusan rendezett kötetek

1731–1999

10 doboz = 1,2 ifm

1. doboz.
 - a. kötet. Püspöki rendeletek protokolluma 1781–1850
 - b. kötet. Püspöki rendeletek protokolluma 1850–1861
2. doboz.
 - a. kötet. Királyi és püspöki rendeletek protokolluma 1861–1882
 - b. kötet. Historia domus 1868 (1239–1868)
 - c. kötet. Historia domus 1999
3. doboz.

- a. kötet. Szentmise-nyilvántartási jegyzék 1731–1750
- b. kötet. Szentmise-nyilvántartási jegyzék 1751–1759
- c. kötet. Szentmise-nyilvántartási jegyzék 1760–1768
- d. kötet. Szentmise-nyilvántartási jegyzék 1769–1779
- 4. doboz.
 - a. kötet. Szentmise-nyilvántartási jegyzék 1779–1785
 - b. kötet. Szentmise-nyilvántartási jegyzék 1785–1804
 - c. kötet. Szentmise-nyilvántartási jegyzék 1805–1829
- 5. doboz.
 - a. kötet. Szentmise-nyilvántartási jegyzék 1830–1834
 - b. kötet. Szentmise-nyilvántartási jegyzék 1835–1840
 - c. kötet. Szentmise-nyilvántartási jegyzék 1840–1851
 - d. kötet. Szentmise-nyilvántartási jegyzék 1879–1908
 - e. kötet. Szentmise-nyilvántartási jegyzék 1908–1924
- 6. doboz.
 - a. kötet. Szentmise-nyilvántartási jegyzék 1924
 - b. kötet. Szentmise-nyilvántartási jegyzék 1929–1936
 - c. kötet. Szentmise-nyilvántartási jegyzék 1937–1945
 - d. kötet. Szentmise-nyilvántartási jegyzék 1966–1974
 - e. kötet. Szentmise-alapítványok nyilvántartása 1919–1986
- 7. doboz.
 - a. kötet. Püspöki és főesperesi körlevelek kivonatai 1884–1927
 - b. kötet. Egyháztanácsgyűlési jegyzőkönyv 1906–1936
 - c. kötet. Az Oltáregylet jegyzőkönyve 1904–1947
 - d. kötet. A Rózsafüzér Társulat jegyzőkönyve 1911–1933
 - e. kötet. A Rózsafüzér Társulat jegyzőkönyve 1933–1947
 - f. kötet. A Kántorképző haladási naplója 1943–1944
- 8. doboz. Kéziratok:
 - a. kötet. Logica Magna 1763–1764
 - b. kötet. Szentségekről szóló traktátus 19. század eleje
- 9. doboz. Kéziratok:
 - a. kötet. Cserei Mihály: Erdély krónikája 1712-ig. (másolat 1804-ből)
 - b. kötet. Erdély története Székely Mózestól Apafi Mihályig. 19. század
- 10. doboz.
 - a. kötet. Felvinczi Zsigmond peres jegyzőkönyve 1768
 - b. kötet. Felvinczi Zsigmond peres ügyében császári határozat 1805
 - c. kötet. Szalontai Tholdi László peres jegyzőkönyve 1805
 - d. kötet. Bárány Domokos Antal József peres jegyzőkönyve 1837
 - e. kötet. Szalay Mátyás kézirata: Noémi (tragédia három felvonásban) 20. század eleje